

Werner Stanzl

PO PRA VA

Série vražd. Citáty z koránu.
Útok teroristů?

KRIMI

Mladá fronta



MLADÁ FRONTA

Werner Stanzl

PO PRA VA

Werner Stanzl

PO PRA VA

Mladá fronta

Přeložil Petr Štědroň

Text © Werner Stanzl, 2015

Translation © Petr Štědroň, 2017

ISBN 978-80-204-4237-6

I.

MRTVÝ Z CORMONSU

Každý den ve čtyři ráno ta samá potíží. Rudolfo by samozřejmě ještě mohl a taky chtěl spát. Byl tu ale ten jeho měchýř. Nebo je to prostata? Z peřin jej každopádně s mrzkou pravidelností vyháněla nutková potřeba močit. A když se po vykonání potřeby zase vrátil do postele, už nemohl usnout. Jeho paměť začala probublávat jako příliš hustá krupičná kaše na ohni. Přitom se na povrch dralo, že Líza, kráva, měla včera večer horečku, že motor od dojičky nějak pokulhává, že bude při sklizni ovoce potřebovat dva lidi na výpomoc. A konečně, že musí probrat s lékařem ty bolesti, které ho už dva měsíce sužují při močení. Když dospěl k tomuto bodu, s klením se zase vyhrabal z postele, aby se s belháním vydal po schodech dolů do obýváku, jako kdyby tam na něj byl dottore Poletti už čekal.

Postavil vodu na čaj. Přitom přes kuchyňské okno postřehl světla nějakého auta, zpola uvízlého v příkopu v zatáčce asi dvě stě metrů do vjezdu k jeho statku. Řidič zjevně viděl světlo v obýváku a teď i v kuchyni, protože na něj zablikal dálkovými světly. Rudolfo se dlouho nerozmýšlel. Tak jak byl, v moderním pyžamu, se vydal na cestu, aby se podíval, co se děje, nebo pomohl – popřípadě obojí. Vypadalo to však, že řidič už jeho pomoc nepotřebuje. Sotva totiž Rudolfo vykráčel z domu, vůz se s burácejícím motorem z příkopu naráz vyhrabal, ostře zabočil vpravo do vjezdu k jeho statku a rozletěl se jako nějaká obří střela z katapultu přímo na žasnoucího a úlekem hnutí neschopného Rudolfa. Rudolfo smetený k zemi zůstal ležet mezi

obytnou částí statku a chlévy. Kdyby býval mohl tu událost ještě nějak rozebírat, tak by se asi podivil, že při tom nárazu nic necítil. Čelní srážka vozu s jeho tělem pro něj byla jen akustickým vjemem. Slyšel jej jako nezúčastněný divák, který zrakem pořádně ani nezaznamenal, k čemu že to vlastně došlo. Rudolfo byl zřejmě ještě několik okamžiků při vědomí, když tam tak ležel, protože si říkal, jaká že je mu zima. Pak jeho světla zhasla.

Řidič zatím vystoupil z auta, krátce se nad Rudolfem sklonil, pak ho tam ale prostě nechal jen tak ležet a zase si to odfrčel pryč. O pár minut později zajel ten tajemný neznámý do vjezdu na statek znovu, tentokrát ovšem v těžkém nákladáku po okraj naplněném kamením z lomu. Zkušeným grifem popadl bezvládné tělo své oběti a přehodil je jako nějaký těžký pytel brambor přes bočnici na kameny v korbě. Neuplynula ani minuta a nákladák se rozjel směrem na Cormons. V domě vedle Rudolfova statku, jediném stavení široko daleko, byla i nadále tma a klid.

Mariu Gambetti probudilo ze spánku burácení motoru. Cítila jenom únavu. Usnula pozdě, a to až poté, co si vzala druhý prášek na spaní. Na radu svého manžela Bennita.

„Tak tam holt hoď ještě jeden,“ vydal ze sebe vedle ní s odpudivou lhostejností a v polospánku, když cítil její neklid. Ten pán totiž toho večera rovněž trpěl poruchami spánku. Příčinou však nebyly bolesti hlavy, ale to, že si celé odpoledne jen tak podřimoval na balkoně. Mariin bolehlav byl beztak jen následkem jejího hněvu, a to právě kvůli této skutečnosti. Tohle nicnedělání více či méně vynucené tím, že byl její muž bez práce, ji totiž pořád ještě vytáčelo. A to ze tří důvodů: zaprvé proto, že balkon ústil na náměstí a Bennitově vážnosti v sousedství rozhodně nepřispívalo, když se tam všem na očích celý den jen tak povaloval. Zadruhé proto, že nebylo možné vyluxovat, aniž by přitom její drahá polovička nespustila hádku právě kvůli hluku z vysavače. A zatřetí, protože moc dobře věděla, jak jí její Bennito na každém kroku po bytě schválně a významně postával nebo polehával v cestě a tím naznačoval: ty nepustíš ani cent, a nedopřeješ mi dokonce ani tu skleničku friulana s přáteli dole v As-

tře. Astra je taková malá caffetteria v domě a od té doby, co si ji propachtovala ta blondatá Burgl z Alto Adige s tím svým ostrým přízvukem, bujným poprsím a hlubokým výstřihem, tak se ten lokál těší největší oblibě všech chlapů z okolí. Ranní slunce vyslalo do ložnice své první paprsky. Maria zamžourala na svého muže. Ležel tam nevinný jak děťátko, v hlubokém spánku, sotva bylo slyšet, jak oddechuje. Už aby otevřeli tu novou kliniku a on konečně mohl nastoupit na místo rehabilitačního maséra, říkala si, když jí najednou ušními bubínky bolestně projel jakýsi hrozivý zvuk. Bezděčný pohled na hodinky Marii prozradil, že bylo právě po páté. Tu bolest v uších způsobily zvukové vlny zvenčí, z piazzy. Maria vyšla na balkon, postrčila Bennitovo lehátko stranou a napravo od mariánského sloupu uviděla nákladák plně naložený kameny velkými jak hlávky zelí. O sloup se opíral jakýsi dřepící muž. Kolem hlavy a ramen měl červený šátek. V tom okamžiku začaly s ohlušujícím rachotem vyzvánět zvony. Přitom nedávno, po posledním průzkumu názoru občanů, se rozhodlo, že zvony se neozvou dříve než v sedm.

Zvuk zvonů docela rychle vylákal na balkony piazzy lidi v pyžamech a spodním prádle. Někteří cosi volali na sousedy, jiní hulákali do otevřených balkonových dveří na své rodinné příslušníky, skoro všichni si protírali oči nebo si oběma rukama zacpávali uši.

Marie se zmocnil jakýsi nepříjemný pocit. A taky že jo, soused ze dveří číslo čtrnáct si už zase nemohl pomoci. Měl balkon hned vedle, asi tak pět metrů daleko, a to jeho nehorázné voyeurství Marii vždycky odradilo od toho, aby se na balkoně opalovala nahoře bez. Bennito se mu sice snažil zamezit ve výhledu tím, že na balkon postavil plastovou stěnu, sotva s tím byl ale hotov, hned se dostavil někdo ze stavebního úřadu s tím, že trvá na okamžitém „odstranění stavby“, jak tomu kusu plastu říkali. A prý ta stěna narušuje pohled na piazzu. Maria si byla jistá, že úřad jednal na základě udání právě tohoto souseda, a zároveň jí také došlo, že je teď v té tenoučké a extrémně krátce střižené noční košilce na balkoně skoro nahý. Jak se tak nakláněla přes

zábradlí balkonu, nejspíš odhalovala půlku svého zadku. Není divu, že souseda nezajímalo nic jiného. Zrovna se tedy chtěla vrátit zpátky do pokoje a něco přes sebe hodit, když v tom se ložná plocha nákladáku začala zvedat a pomalu se vyklápět. Ta scéna začala pro muže u sloupu vypadat extrémně hroživě. Vždyť z té šikmé plochy mohl celý náklad co nevidět sklouznout a toho chlapa pohrbít. Maria ztuhla. Z marného vzpínání toho nešťastníka až teď rozpoznala, že je ke sloupu připoutaný. Právě v tom momentu zvony utichly a na okamžik se na piazzze rozhostilo znepokojivé ticho. Dokud někde nezačalo křičet nějaké dítě. Křik, který vzápětí přehlušilo strašlivé drhnutí, škrábání a rachocení, s nímž se celý náklad korby rozsypal na toho muže u sloupu.

Maria nechápala, co se děje, a jen strnule zírala na to kameení, co dosahovalo až k nohám Madony. Ostatní očití přihlížející na tom nebyli o nic lépe, takže se opět rozhostilo děsivé ticho. Jen kdesi v domech naproti pořád ještě plakalo to dítě. Ten dětský pláč Marii zase vrátil na zem. Chtěla se odvrátit a probudit Bennita, hnát ho dolů, aby toho chudáka vyhrabal, zkrátka nějak pomohl. Nákladák, který tam doposud ještě nehybně stál, sebou náhle zatřepal jako nějaký obrovský mokrý pes, načež se z korby vysypaly i poslední kamínky. Škubání nákladáku pak přehlušil mohutný povzdech hydrauliky, s nímž se ložná plocha zase navrátila do vodorovné polohy.

Bennitovi dost dlouho trvalo, než se po poplašeném zvonění souseda ze dveří číslo čtrnáct vzpamatoval a pochopil jeho slova. „Vaše žena leží na balkoně a má asi nějaký hysterický záchvat.“

Co říkali přátelé a kolegové na adresu komisaře Bruna Vossiho, nebylo zřejmé na první pohled. Podobal se té postavě z reklamy na Birra Moretti, jako kdyby pro ni stál modelem. Vizually každopádně neodpovídal běžné představě, jakou tak člověk obecně o Italovi mívá. Spíš by to mohl být sedlák z druhé strany nedaleké hranice se Slovinskem nebo snad nějaký Austriaco ze

severu. S oblibou nosil ten svůj tmavý klobouk se širokou střechou a zelenou stuhou, v zimě pak hlavně tmavošedý lodenový oblek s knoflíky z rohoviny a pokaždé vysoké šněrovací boty. V běžných polobotkách nebo mokasínech ho totiž už po krátké chůzi rozbolely klouby.

Vossiho světem byly Colli, kopce mezi Gorizií a Cormonsem, s jejich vinicemi a špalírovými podpěrami na ovoce mezi parádními, nikdy však přehnaně okázalými domy, ulicemi a náměstími. V jeho rodině se však přesto víc hledělo směrem k jihovýchodu, do ztracené domoviny Istrie. Otec a matka ji museli pod diktátem vítězných mocností, druhé světové války a maršála Tita opustit. Bruno se tam ještě ani nestihl narodit. O to víc se ty barvitě vzpomínky na starý domov vzdalovaly skromné, ba i chudobné realitě. Přispělo k tomu také nepříliš vlídné přijetí italských krajanů, když tenkrát úplně bez prostředků dorazili sem do Gorizie. V Terstu, kam otec původně chtěl, už byly uprchlické tábory přeplněné.

Bruno nábožně poslouchal matku, když se uneseně rozpovídala o krásách istrijské rodné vsi. Vyprávěla taky o náhrobku na starém hřbitově, na němž stálo ještě staré příjmení rodiny, jež jim fašisté v roce 1928 nuceně poitalštili z rakouského Vosse na Vossi. Rodiny se nikdo na nic neptal. Odpor, stěžování, dokonce už jen dotaz na úřadě by mohl mít krajně nepříjemné následky. Když pak Bruno jako novopečený gymnazista směl poprvé navštívit vesnici, odkud pocházel jeho rod, ukazoval mu dědeček místo, kde stával jejich a sousedův dům. Na tom místě se teď hrdě tyčil ušmudlaný panelák se špinavou hospodou v přízemí, která nikdy nespátřila nic lepšího než tento betonový smutek. Místo coca-coly tu byla jugo-cola, nikoli na pumpě Agip, ale u špínou pokryté benzinky s nápisem Jugopetrol. Zmíněný náhrobek už dědeček na hřbitově najít nedokázal.

Navzdory těmto příběhům byl Bruno pyšný na to, že je Ital. Ozývalo se v něm něco jako patriotismus pro Italskou republiku, alespoň si to myslel. Popravdě byl prostě jen rád, že nemusel vyrůstat v tamté díře. Hrdý byl na svůj domov, na zemi mezi

Terstem, Gorizií, Palmanovou a Cividale, na zemi s Alpami na severu, přímořským pobřežím Duina na jihu a strmými břehy řeky Isonzo. Na silnici cestou k vinicím tohoto kusu vlasti se často zastavoval, aby se těšil z pohledu na keřiky vinné révy. Jejich šiky jako by v trvalé pohotovosti střežily mírné stráně. Takhle se asi musel cítit král Prusů při pohledu na ty své rostlé chlapy, o němž mu vyprávěl dědeček v jedné z mnoha hodin, během nichž Brunovi vtloukal do hlavy němčinu.

Brunova znalost němčiny se během let řádně rozkošatila, dědeček by na něj byl pyšný. K tomu se časem přidala i velmi slušná slovinština. Za tuto dodatečnou slovní zásobu vděčil Jeleně, své ženě, která pocházela z okolí Kobaridu – Kobarid ležel na horním toku Soči, jak ve Slovinsku říkají řece Isonzo. Tam se s Jelenou také seznámil. To ještě byl na policejní akademii. Nějací kamarádi ho tehdy přemluvili, aby si s nimi vyjel na kajaku. Byl zděšený z toho, jak málo měla tahle Soča společného s jeho Isonzem. Zatímco se italská část řeky zvolna vinula krajinou, v ohybech si pohrávala s nánosy písku, které na jednom místě odnesla, aby je jinde zase rozsypala, slovinská Soča si počínala jako nějaký býk, který nemohl snést, že jej převísle skalní stěny vtěsňávají do příliš úzkého postroje a na některých místech mu dokonce úplně brání v cestě. Řeka se tomu vzpírala zlostně a nesmiřitelně bílou pěnou. Bruno ještě nikdy na vlastní kůži nezažil divokou vodu. Není divu, že se už na prvních peřejích v eskymáckých obratech necvičený Bruno ocitl i s kajakem hlavou dolů a lokal říční vodu. To ho před utonutím zachránila skutečně jen ta skála, které se tam jaksi dokázal zachytit? No asi ano, každopádně přišla víc než vhod, a nakonec se mu z toho kajaku podařilo nějak vyvléct, asi tak, jako když housenka odhazuje kůži při přeměně v motýla. Potom stále ještě lapaje po vzduchu konečně dorazil k písčinně, kde si mohl trochu vydechnout a pak se pro změnu vydat na riskantní výstup vzhůru po stráni směrem k silnici. Těch pár machrů na divokou vodu, kteří kolem zcela soustředěně prosvištěli, měli sami plné ruce práce s náladovou Sočou, takže ho ani

nepostřehli. Přátelé už tedy byli dávno kdesi daleko po proudu a z dohledu, takže mu nezbývalo nic jiného, než se ještě trochu zahřát a pak se odhodlat k výstupu. Z posledních sil dosáhl okraje stěny vedoucí k silnici a bezradně se rozhlížel napravo nalevo. A tam stála ona, uviděla ho a zplna hrdla se rozesmála. Bruna tehdy tahleta husa pitomá pořádně naštvála a připadal si natolik ponížený, že začal automaticky ustupovat, udělal pár kroků vzad a přidal ještě tu chybu, že se ohlédl dolů – v tomto případě do prázdna, na jehož dně se ledová řeka s hlasitým hučením poměřovala s topografií. Smýkla se mu noha, pak už se jen v hrůze a křečovitě zachytil nějakých kořenů. Tak tam visel a bez hnutí zíral na tu mladou ženu, která už snad konečně pochopila vážnost situace a přivolala kohosi na pomoc. A skutečně po něm zničehonic shora hmátly čtyři silné mužské paže a vytáhly jej na silnici.

Když už byl zase schopen jasně uvažovat, nacházel se v blízké vesnické hospodě. Mlčky upíjel svařené víno, jež mu naser-
vírovala hospodská, jeho budoucí tchyně.

„To je domácí recept,“ pronesla Jelena vedle něj italsky a dolila mu.

O pár stolů dál seděli nějakí tři chlapi. Dva z nich podle rukávů u košile rozpoznal jako své zachránce. Toho třetího si ti dva vzali mezi sebe, mohutně jej plácali po ramenou a neustále mu připíjeli.

„Je to policajt, dělá důležitýho, prej že sepsat protokol. Lepší bude, když se napije a z toho protokolu nic nebude,“ pronesla spiklenecky Jelena.

Po čtvrtém nebo pátém svařáku dle domácí receptury se už policista potácel po lokále, u východu se ještě jednou otočil a zadrmolil: „Protokol zítra, zítra protokol.“

Pak místnost utichla. Zvenku bylo slyšet prásknutí dveří od auta, startování motoru a kvičení pneumatik při odjezdu policejního auta.

Na Brunův tázavý pohled Jelena chlácholivě odvětila: „Nema problema, policajtovna hned za rohem.“

Později se Bruno od kamarádů dozvěděl, proč vlastně museli toho chudáka vesnického policajta svařeným vínem takhle zbavit způsobilosti: už několik dní platil totiž zákaz řeku sjíždět, na Soči byla vyhlášena povodňová pohotovost.

„Copak jste to nevěděli předem?“ zeptal se těch kamarádíčků.

„Jasně že jo, proto jsme taky vyrazili. Jenom se tak plácát na oleji, to je přece akorát pro děcka.“

A jelikož také věděli, že by s nimi vzhledem k zákazu a zvýšenému riziku nikdy nejel, tak se mu o té vysoké vodě ani slovem nezmínili. Doopravdy se ale na ně zlobit nemohl. Co se mělo s jistotou ukázat teprve později, tušil Bruno už teď: že mu totiž tuto neděli osud hned několikrát a rozhodujícím způsobem přehodil výhybky. Zaprvé mu to krátké visení na stěně s pohledem na burácející řeku Soču pod ním stačilo k tomu, aby si od teď na věčné časy veškerou sportovní činnost vychutnával už jen pasivně, pouze jako divák. Zadruhé, že už si od té doby nedokázal představit svůj život bez Jeleny, a zatřetí, že v držitelích oněch čtyř životadárných rukou získal v tchánovi a švagrovi bratrské přátele, kteří mu odhalili hodnoty, o nichž coby jedináček doposud neměl ani tušení.

„Bruno, tvůj telefonino.“

Jelenin hlas přicházel z kuchyně, kde právě chystala snídani. A protože to s ním ani nehnulo, krátce po hlasu následovala i osoba, s níž se pojil: už v džínech, se zahradními rukavicemi za pasem, zatímco on si ještě ani nestačil protřít oči od ospalostí. Hodila mu zvonící mobil. Bruno odklopil mluvítko telefonu, nějak špatně jej při tom ale zachytil a mobil se mu vzápětí zase zaklapl.

„Pronto,“ pronesl hlasitě a rozzlobeně, jeho nešikovnost už ovšem přerušila příjem. Náhodou se přitom zahlédl v zrcadle toaletního stolku své ženy. Ještě před desíti lety by kohokoli, kdo si takhle vykřikuje „Pronto“ do dlaně, v níž svírá cosi černého a očekává od toho odpověď, rovnou prohlásil za zralého k hospitalizaci.

To černé cosi začalo opět vyzvánět.

„Dobrej, šéfe,“ popřál mu čilý a temperamentní Roberto Vialli, jeho sicilský asistent. „Myslím, že tady máme mrtvolu.“

„Co to má jako znamenat? Jak, myslíš?“

„Na piazzu v Cormonsu zasypal náklad kamenů z kamionu nějakýho chlapa. Teprve teď se jim ho podařilo vyhrabat. Možná že ještě bude naživu.“

„A co s tím máme společného my?“

Bruno zaregistroval, že Jelena mezitím prostřela k snídani na terase, a doufal v odpověď, která by mu nezkazila první radosti nového dne.

„Nezdá se, že by to byla nehoda, spíš poprava.“

Roberto asi musel prožívat nějaký intenzivní nával stesku po domově. Popravy, tady na severu, a dokonce v jeho revíru? Vossi se blahosklonně zasmál a pravil: „Mafie, tady u nás?“

„Jenom předávám, co mi řekla kolegyně z cormonské policie – a ta byla docela dost bez sebe.“

Bruno tu policistku nejspíš znal. Zřejmě jistá Rita Jurinec. Jestli šlo opravdu o ni a skutečně z toho byla bez sebe, tak se muselo stát něco hodně neobvyklého. Protože tuhle Ritu jen tak něco z rovnováhy nevyvedlo.

„Vyzvedni mě,“ pravil komisař stručně a zaklapl mobil, tentokrát už záměrně.

„Zase něco služebního?“ zeptala se Jelena a nalila mu šálek čerstvě uvařeného černého zlata. Vděčně se ho chopil a se srkáním odkráčel do koupelny.

Když Roberto zahýbal se služební lancí za roh, stál už Vossi před bránou do zahrady a z klopky kabátu si oklepával poslední drobký croissantu. Během cesty oba mlčeli. Roberto se soustředil na jízdu a jeho šéf využil příležitosti, aby vychutnával krásy krajiny, která v jemném úsvitu vypadala, jako by se protahovala.

Piazza byla plná zvědavců. Policie a karabiniéři se je společnými silami snažili zatlačit zpět od samotného místa činu. Komisař uviděl Ritu Jurinec a vydal se za ní, zatímco Roberto zaparko-

val lanciu tak, aby společně s vozidly karabiniérů, policie, záchranky a autem soudního lékaře dotvořil kolem mariánského sloupu jakousi vozovou hradbu, do jejíž mezer se čumilům postavilo ještě několik obecních zaměstnanců.

„Dobré ráno, Rito, tak co tu máme?“

„Á, commissario, dobře že jsi tady. Oběť byla připoutána k mariánskému sloupu, když se ten nákladák vysypal. Ještě žila, když přijela záchranka, před pár minutami ale zemřela, jak mi sdělil doktor.“

Komisař teprve teď spatřil mrtvolu a své vnímání přepnul z přívětivého na služební. Před očima měl oběť jednoznačně mužského pohlaví, v modrém pyžamu s šedými podélnými pruhy, kolem ní úlomky kamenů, na nich rovněž stopy krve. Mrtvé tělo leželo na příkryvcě, podle nápisu na ní šlo o součást vybavení sanitky. Deko zakrvácená, vlasy blond, obličej roztříštěný, stáří kvůli poraněním těžko odhadnutelné.

„Známe tadyhle našeho klienta?“

Rita zamítavě zavrtěla hlavou.

Komisař se obrátil na elegantního pětačtyřicátníka, který klečel u mrtvého a právě prozkoumával jeho holenní kost.

„Dobré ráno, dottore. Tak co víme?“

„Když se mu podíváte na ruce, je zřejmé, že to nebude žádný turista nebo lufták na dovolené, nikdo z města, spíš nějaký dělník nebo zemědělec,“ odvětil doktor Stefano Lamberti z oddělení soudního lékařství, aniž by zvedl oči. Komisař neměl důvod jej při studiu objektu dále rušit. Čas smrti byl známý, příčina smrti zjevná, takže se otočil k Robertovi a mávnutím přivolal Ritu.

„Vy, prosím pěkně, vyhledejte svědky. Někdo sem s tím nákladákem musel přijet, někdo musel toho chlapa k tomu sloupu přivázat, někdo musel ten nákladák vysypat, a dívat se na to všechno muselo aspoň sto lidí. Takže mi sem co nejrychleji přiveďte nějaké užitečné svědky.“

Jeho pohled se zastavil na caffetterii Astra: „Rito, ty znáš místní. Najdi majitele toho lokálu, probuď ho. Musí otevřít a dát nám tu kavárnu k dispozici jako prozatímní operační středisko.“

„S tou nájemkyní se znám, stojí támhle. Ta půjde do čehokoli, co jí trochu rozhejbe kšeft,“ odpověděla Rita a už byla pryč.

O něco později dodal Roberto první předběžnou zprávu. Tenhle technicky zbláhý Sicilián zjistil, že zvedací plošina nákladáku byla ovládaná dálkově přes vysílačku. Kamera na stativu kousek od sochy Marie umožnila vizuální kontrolu. Pachtel tedy svůj hrůzný čin režíroval odněkud zblízka, přesto ale z dostatečně bezpečné vzdálenosti a sledoval provedení každého vyslaného příkazu. Ohledně dosahu přijímače, respektive vysílače se Roberto nedokázal vyjádřit. O tomto typu přístroje prý ještě nikdy neslyšel. A že to prý vypadá na nějakou armádní techniku.

Tohle na Vossiho zapůsobilo. Vtom mezi uniformovanými poznal velícího kapitána karabiniérů Giuseppe Scarpu.

„Dobré ráno, Giuseppe. Dobře, že jste tady v takovém počtu. Řekni prosím svým lidem, že všechno, co se najde mezi těmi kameny, se musí posbírat pro následné vyhodnocení. Všechno, každý cigaretový nedopalek, každé párátko. Jestli si někdo někde uplivil, tak je potřeba to zajistit, a tak dále.“

„Oukej, Bruno. Celý to teda vypadá na pěknou prasarnu. Mám požádat o posily? Mohl bych povolat čtyři chlapy, co mají náhradní volno, nebo vyškemrat někoho na služebně v Palmanově.“

Vossi neváhal ani vteřinu: „Zkus prosím cokoli, co můžeš, Giuseppe. Spočítejte okna na piazze a pak budete zhruba vědět, kolik svědků máte vyslechnout.“

Ukázal na domy kolem piazzy a přitom zaznamenal Ritu.

„Už můžeme do té caffetterie, nájemkyně ti to tam otevřela,“ pravila a ukázala směrem k západní straně náměstí.

„Astra,“ stálo směle vyvedeným písmem nade dveřmi a okny nevelkého lokálu. Vossi nedokázal potlačit úsměv. Kavárnice evidentně viděla dost amerických detektivek. Na velký list papíru napsala černým fixem „Crime Scene. Solo Polizia“ a vylepila jej do jediné výlohy svého podniku. Komisaři ale přesně tohle vyhovovalo.

„Commissario, tuhle signoru by sis měl poslechnout. Ta to všechno viděla,“ řekla Rita, která s sebou přiváděla pobledlou mladou ženu.

Maria Gambetti, pronesla ostýchavě žena v závěsu. „Bydlím tady, v tomhle domě, druhé poschodí, dveře číslo dvanáct.“

Rita ji pohledem vyzvala, aby pokračovala.

„Probudily mě zvony z chrámu. To mě našťvalo, protože občané přece podali na radnici tu petici, podle které neměly vyzvánět dřív než v sedm ráno.“

Komisař sklonil hlavu: „Moment, toto je velmi důležité, signoro Gambetti. Ještě jednou přesně: kolik bylo hodin, když vás probudily zvony?“

„Budík na mém nočním stolku ukazoval dvacet minut po páté.“

„A víte to jistě?“ chtěl komisař upřesnit.

„Naprosto. Ten budík je ale nastavený o deset minut napřed, ještě z doby, kdy můj muž chodil do práce.“

„Aha, váš muž. A ten byl tou dobou kde?“

„Ve své posteli.“

„To znamená, že on ty zvony z dómu neslyšel?“ ujišťoval se Vossi.

„To přesně nevím. Touhle dobou se teprve probírá ze spánku. Proto taky máme ze zvyku budík nastavený napřed. Když mu ty ručičky přímo nehrozí, tak to s ním ani nehne.“

„Tak vás tedy probudily ty zvony. Co jste udělala pak?“

Signora Gambetti přemýšlela: „No, mě vlastně nevzbudilo to vyzvánění, ale nejdřív takové bzučení.“

„Bzučení?“

„Ano. Jako kdyby dal někdo na náměstí úplně nahlas takový ten zesilovač, co se používá na rockových koncertech. Zvony se rozezněly teprve až potom.“

„Jste si naprosto jistá, protože tohle je opravdu velmi důležité, signoro Gambetti?“

Komisař se na ni díval jako její učitel matematiky, když řešila nějakou složitou rovnici, byla na dobré cestě a schá-

zela jí už jen odvaha k tomu, aby ze sebe vyplivla konečný výsledek.

„Commissario, kdybyste tady bydlel a musel každé léto nedobrovolně absolvovat čtyři až pět koncertů těhletých kapel, tak byste byl na takové věci taky expert.“

Komisař účastně pokyvoval hlavou: „Vy tenhle druh hudby asi moc ráda nemáte, co signoro?“

„Tady vůbec nejde o tu muziku, ale o hlasitost. Ta je totiž taková, že nahoře ve druhém patře, se zabeđenými okny a se špunty v uších nemůžu ani zamhouřit oko. A za něco takového tady mladí ještě platí vstupné. Můj muž má asi pravdu, když říká, že už jsem na něco takového stará.“

Komisař odhadl její letokruhy mezi třiceti až pětatřiceti, pronesl něco o nejkrásnějším věku a uzavřel s vlídným úsměvem, že beztak patří k onomu druhu žen, jež jsou s každým rokem krásnější. Maria vzala tu lichotku rutinně na vědomí, protože jí však komisař odolával pohledem a jeho výraz setrval tak vážný, jako kdyby zrovna vypočítával druhou odmocninu z šestnácti, dospěla Maria k následujícímu poznání: je to hrozně sympatický člověk, tenhle komisař.

Ten hleděl dál do bystrých hnědých očí mladé ženy a pročítal se v jejích myšlenkách. Rychle potlačil úsměv, protože dobře věděl, že by pak jeho komplimenty nebrala vážně. V nastalé krátké odmlce vděčně děkoval osudu, že mu hned napoprvé nadělil tak prospěšnou svědkyni.

„Prosím, signoro, říkala jste, že po tolika koncertech na náměstí se člověk stane expertem. Jak si tedy vysvětlujete to šumění?“

„Moment, commissario... To přece vůbec nevyzváněly naše zvony! Teprve teď mi to došlo.“

„Chcete tím říct, že na chrámové věži sice vyzváněly zvony, ale ne chrámové zvony? To přece nedává smysl!“

Vossi se obával, že ztratí nit.

„Úplně jistě, commissario. Naše zvony mají vyšší tón, tohle ale byl takový plný, mnohem hlubší zvuk.“

„Hrajete na nějaký hudební nástroj?“

Protože Maria Gambetti jen rozpačitě sklopila oči, vyložil si to jako Ne a pokračoval ve vyptávání: „Jak si potom můžete být tak jistá?“

„Už od bířmování zpívám v kostelním sboru,“ pravila lehce dotčeně.

„Ach tak, vy jste zpěvačka,“ odvětil Vossi a usmál se tak zářivě, jako kdyby ji chtěl v následujícím okamžiku požádat o autogram.

„Už od školy,“ pronesla Maria ještě poněkud trucovitě, zrak už ale zase pozvedla.

„A jak si to celé vysvětlujete, signoro?“

„Jsem si naprosto jistá, že nevyzváněly naše zvony. Po sedmi letech, co tady bydlím, znám zvuk těch zvonů skoro tak dobře jako hlas své matky.“

Vossi se odmlčel v naději, že bude mluvit dál, což taky po krátké pauze učinila: „Mám jenom jediné vysvětlení. To hrozné vyzvánění šlo přes zesilovač z nějakého záznamu, z desky nebo z cédéčka. To by vysvětlovalo to šumění a bzučení a ty cizí zvony.“

Vossi mlčel.

„No samozřejmě, takhle to muselo být,“ dodala po krátké odmlce.

„To není špatné,“ zamumlal komisař a vrátil se zase k dění kolem mariánského sloupu: „U toho nákladáku tedy nikdo nebyl?“

Signora zavrtěla hlavou.

„A ten muž u sloupu vypadal, že je v bezvědomí celou dobu,“ sumíroval komisař.

„Celou dobu. Když ale viděl, že se na něho vysypou ty kameny, začal lomcovat pouty. Bože můj, bylo to hrozné, jen se na to bezmocně dívat.“ Signora teď měla na krajíčku. Vossi se proto rychle vytasil z další otázkou. „A přes hlavu a ramena měl červený šátek. Jak velký byl ten šátek? Asi jako tady ten ubrus?“ Ukázal na vedlejší stůl.

„Ne, menší, spíš jako utěrka.“